

TVOJA RIJEČ NOZI JE MOJOJ SVJETILJKA

Isus vraća očinji vid slijepcu od rođenja

Petak pred Četvrtu korizmenu nedjelju
20. ožujka 2020.

Prvo čitanje: 1 Sam 16,1b.6-7,10-13a

Ps 22,1-3a.3b-4.5.6

Drugo čitanje: Ef 5,8-14

Evangelje: Iv 9,1-41

Na početku se može zapjevati prikladna korizmena pjesma nakon koje se učini znak križa. Potom jedan od lektora pročita evanđeoski tekst predstojeće nedjelje.

ČITANJE

Isus prolazeći ugleda čovjeka slijepa od rođenja. Zapitaše ga njegovi učenici: „Učitelju, tko li sagriješi, on ili njegovi roditelji te se slijep rodio?“ Odgovori Isus: „Niti sagriješi on niti njegovi roditelji, nego je to zato da se na njemu očituju djela Božja. Dok je dan, treba da radimo djela onoga koji me posla. Dolazi noć, kad nitko ne može raditi. Dok sam na svijetu, svjetlost sam svijeta.“

I pljune na zemlju te od pljuvačke načini kal pa mu kalom premaza oči. I reče mu: „Idi, operi se u kupalištu Siloamu!“ - što znači „Poslanik“. Onaj ode, umije se pa se vrati gledajući.

Susjedi i oni koji su ga prije vidali kao prosjaka govorili su: „Nije li to onaj koji je sjedio i prosio?“ Jedni su govorili: „On je.“ Drugi opet: „Nije, nego mu je sličan.“ On je sam tvrdio: „Da, ja sam!“ Nato ga upitaše: „Kako su ti se otvorile oči?“ On odgovori: „Čovjek koji se zove Isus načini kal, premaza mi oči i reče mi: 'Idi u Siloam i operi se.' Oдох dakle, oprah se i progledah.“ Rekoše mu: „Gdje je on?“ Odgovori: „Ne znam.“

Tada odvedoše toga bivšeg slijepca farizejima. A toga dana kad Isus načini kal i otvori njegove oči bijaše subota. Farizeji ga počеше iznova ispitivati kako je progledao. On im reče: „Stavio mi kal na oči i ja se oprah - i evo vidim.“ Nato neki između farizeja rekoše: „Nije taj čovjek od Boga: ne pazi na subotu.“ Drugi su pak govorili: „A kako bi jedan grešnik mogao činiti takva znamenja?“ I nastade među njima podvojenost. Zatim ponovno upitaju slijepca: „A što ti kažeš o njemu? Otvorio ti je oči!“ On odgovori: „Prorok je!“ Židovi ipak ne vjerovahu da on bijaše slijep i da je progledao dok ne dozvaše roditelje toga koji je progledao i upitaše ih: „Je li ovo vaš sin za kojega tvrdite da se slijep rodio? Kako sada vidi?“ Njegovi roditelji odvrataše: „Znamo da je ovo naš sin i da se slijep rodio. A kako sada vidi, to mi ne znamo; i tko mu je otvorio oči, ne znamo. Njega pitajte! Punoljetan je: neka sam o sebi govori!“ Rekoše tako njegovi roditelji jer su se bojali

Židova. Židovi se doista već bijahu dogovorili da se iz sinagoge ima izopćiti svaki koji njega prizna Kristom. Zbog toga rekoše njegovi roditelji: „Punoljetan je, njega pitajte!“ Pozvaše stoga po drugi put čovjeka koji bijaše slijep i rekoše mu: „Podaj slavu Bogu! Mi znamo da je taj čovjek grešnik!“ Nato im on odgovori: „Je li grešnik, ja ne znam. Jedno znam: slijep sam bio, a sada vidim.“ Rekoše mu opet: „Što ti učini? Kako ti otvori oči?“ Odgovori im: „Već vam rekoh i ne poslušaste me. Što opet hoćete čuti? Da ne kanite i vi postati njegovim učenicima?“

Nato ga oni izgrdiše i rekoše: „Ti si njegov učenik, a mi smo učenici Mojsijevi. Mi znamo da je Mojsiju govorio Bog, a za ovoga ne znamo ni odakle je.“ Odgovori im čovjek: „Pa to i jest čudnovato da vi ne znate odakle je, a meni je otvorio oči. Znamo da Bog grešnike ne uslišava; nego je li tko bogobožazan i vrši li njegovu volju, toga uslišava. Odvijek se nije čulo da bi tko otvorio oči slijepcu od rođenja. Kad ovaj ne bi bio od Boga, ne bi mogao činiti ništa“. Odgovore mu: „Sav si se u grijesima rodio, i ti nas da učiš?“ i izbaciše ga. Dočuo Isus da su onoga izbacili pa ga nađe i reče mu: „Ti vjeruješ u Sina Čovječjega?“ On odgovori: „A tko je taj, Gospodine, da vjerujem u njega?“ Reče mu Isus: „Vidio si ga! To je onaj koji govori s tobom!“ A on reče: „Vjerujem, Gospodine!“ I baci se ničice preda nj. Tada Isus reče: „Radi suda dođoh na ovaj svijet: da progledaju koji ne vide, a koji vide, da oslijepe!“ Čuli to neki od farizeja koji su bili s njime pa ga upitaju: „Zar smo i mi slijepi?“ Isus im odgovori: „Da ste slijepi, ne biste imali grijeha. No vi govorite: 'Vidimo' pa grijeh vaš ostaje.“

Svećenik ili vjeroučitelj predstavlja sadržaj evanđeoskog ulomka kratkom katehezom, koristeći se građom primljenom od biskupijskog Pastoralnog centra.

MEDITACIJA/KATEHEZA

Isusovo javno djelovanje obilježeno je, osim susretima, diskusijama i prisposodobama, još nečim od čega i učenicima i nama danas zastaje dah, pred čim zastaje svaka argumentacija, a to su čudesa. U evanđelju Četvrte korizmene nedjelje susrećemo se s Isusovim čudom ozdravljenja slijepca. Čudo koje Isus čini ne događa se negdje daleko, izvan ljudske zajednice i stvarnosti, nego, dapače, u vrevi svakodnevice, nedaleko od Jeruzalemskog hrama. Većina nas zasigurno već na prvu reagira na riječ čudo, nekako postajemo pozorniji za ono što slijedi. Čudo je već samo po sebi nešto zanimljivo, novo, posebno, ono potpuno zaokuplja našu pozornost koja je tada usmjerena, kako prema čudu, tako i prema onomu koji čini čudo. Čuda su izazivala burne reakcije, a to vidimo i u ovoj zgodu. Uvijek su se ljudi okupljali na mjestima gdje se događaju čuda i čudesne pojave. Čuda često izjednačavamo sa senzacijom. U isto vrijeme, iako je činio mnoga čudesa, Isus nije volio senzacije.

Evandelist Ivan nam donosi zgodu ozdravljenja slijepca od rođenja. Iz evanđelja saznajemo kako je Isus u prolazu ugledao slijepca, koji mu je privukao pozornost, dok učenike, kako se čini, slijepac ne zanima (zasigurno su ga stalno viđali kako prosi nedaleko Hrama). Njih zanimaju razlozi sljepoće. Već po upitu učenika biva nam jasno kako su u Isusovo vrijeme vjerovali da je bolest posljedica grijeha te da je sljepoća ovog čovjeka rezultat ili osobnih ili grijeha roditelja. Isus jasno odgovara učenicima kako nisu sagriješili niti roditelji niti slijepac,

već navodi da je razlog sljepoće tog čovjeka objavljivanje djela Božjih tj. proslava Boga. Time Isus najavljuje da će se dogoditi nešto izvanredno te potom nastupa ozdravljenje čovjeka.

Svima nam je jasno da Isus toga čovjeka nije morao niti pogledati i ovaj bi ozdravio. No Isus vrši određenu radnju – pljuvačkom i prašinom pravi kal ili blato i tim blatom maže oči slijepcu, ali mu uz to daje i zadatak – da ode i da se opere, i to ne bilo gdje, nego u kupalištu Siloamu. Siloam znači „Poslanik“ ili „Mesija“, dakle Božji Poslanik. Čitamo da slijepac odlazi, umiva se te se vraća gledajući.

Možemo se pitati čemu sve to? Zašto je taj slijepac morao otići do nekog mjesta, ma koliko ono bilo blizu ili daleko, zašto ga Isus jednostavno nije ozdravio na licu mjesta? Pa nije se slijepcu bilo baš jednostavno kretati Jeruzalemom. Odgovor ponovno leži u riječima – da se na njemu očituju djela Božja. Upravo činjenica da čovjek koji je od rođenja slijep ozdravlja, svjedoči čudu, a onda Isus uz to još želi pojasniti ljudima tko je onaj koji ga je ozdravio. Upravo zato ga šalje na Siloam jer time poručuje da je on Poslanik Oca ili Mesija kojeg Židovi iščekuju. Isus ne ostavlja prostora zabuni. Ovog slijepca ozdravlja Mesija, Bog sâm, a ne neki liječnik ili nadriliječnik nekom svojom vještinom.

Samom ozdravljenju u evanđelju i nije posvećeno puno prostora, nego više mjesta zauzima svojevrsni 'sudski postupak' koji slijedi. Ozdravljenog su odveli farizejima koji su kao vrsni poznavaoци i vršitelji zakona bili izuzetno cijenjeni, nakon čega je uslijedilo ispitivanje. Nama se to može činiti čudno. *Zar nije najbitnije da je sada zdrav? Nek' budu sretni i hvala Bogu na tome.* No Židovi su tada imali jasne propise što se smije, a što ne smije činiti na dan Gospodnji, šabat ili subotu. Pri kraju ulomka, evanđelje nam donosi i razlog Isusova dolaska na zemlju, a to je sud ili posljednji sud. I kao što posljednji sud dolazi na kraju vremena, tako nam evanđelje na kraju otkriva razlog Isusova dolaska na zemlju, a to je sud u posljednja vremena na kojeg upozorava one koji gledaju, a ne vide.

Čudo koje se dogodilo nije senzacija nego znak – i to znak Božje dobrote i ljubavi, znak koji poziva svjedoke na vjeru i pouzdanje u Božju dobrotu i moć. I dok u mnogim slučajevima Isus traži vjeru kao uvjet za čudo, ovdje je vjera odgovor koji Isus želi postići sa čudom. Isti cilj ima i Ivanovo evanđelje koje izvještava o Isusovim čudesima. Isusova čuda nisu prisiljavala na vjeru, nego su stavljala njegove suvremenike pred odluku vjere. Vjera je ključna za razumijevanje čuda. Ako ne vjerujemo u izvor čuda, Isusa, ne možemo vjerovati ni u njegova djela. A to je jasno vidljivo u samom tekstu gdje farizeji nekoliko puta postavljaju ista pitanja i traže svjedoke kako bi bili sigurni u odgovore. Vjeronanjem u čuda priznajemo da Bog može i hoće učiniti više nego što čovjek zna i može te da nam je on potreban. Bog čini čuda u našem životu, ali ne bez nas, ne bez naše vjere.

Slijedi pobožnost križnog puta (po kraćem obliku) koja se može zaključiti molitvom:

MOLITVA

Oče, tvoja djela nisu iznimke, nego nešto što se događa svaki dan. Tvoje najveće djelo je čovjekovo spasenje. Želimo to prepoznati i prihvatiti.

S Isusom i po Isusu započelo je novo doba. To ne shvatiti veće je zlo, nego sljepoća od rođenja. Ne želimo biti duhovno slijepi poput farizeja koji nisu vidjeli objavu Isusa i ostvarenje tvojih djela po njemu.

Oče, ne dopusti da se predamo očajavanju i misli da našoj nevolji nema pomoći, ali isto tako niti pretjeranom optimizmu da sami ne moramo učiniti ništa i da ćeš bez našeg truda riješiti sve. Otvori nam oči da u pogrješkama, bolestima i stradanjima progledamo i prepoznamo priliku da se tebi približimo, a u sebi i na sebi prepoznamo tvoje čudesno djelovanje. Amen.

Svi ostaju u kratkoj šutnji kako bi primljenu evanđeosku riječ o kojoj su razmišljali i na temelju koje su molili, usvojili za vlastiti život. Potom se može dodati (osobno ili zajednički):

KONTEMPLACIJA

Gospodine, vjerujem da i na nama danas činiš čudesa. Želim gledati očima duše i srca jer dobro znam – gdje srce ne vidi, ni oči ne pomažu.

Gospodine, znam da me vodiš i pomažeš da gledam na svijet i na sve ljude tvojim očima i da me potičeš na blagost u susretu s ljudima. To je put kojim mijenjaš i mene i njih.

Čudo se svaki put dogodi kada prigrlim čovjeka u potrebi, kada sebe dajem drugima. Tada ti preko mene činiš čudesa. Tada sam ti najbliži. Znam, nije u mojoj moći ljude ozdraviti, ali ipak nisam ni bespomoćan: moja pažnja i konkretno djelo može puno pomoći drugome.

Svećenik ili vjeroučitelj na kraju daje nekoliko poticaja za ostvarivanje evanđeoskih zahtjeva u predstojećem tjednu:

AKCIJA

Nemoj okrenuti glavu od čovjeka koji je u nevolji, pristupi drugome i učini nešto za njega. Otvori se djelovanju Duha kako bi mogao vidjeti očima srca. Učini za bližnjega neko dobro koji ti nije ugodno, ali je drugome potrebno. Pokloni pažnju nekoj osobi. Neka Bog preko tebe nekome učini čudo koje mu je toga dana potrebno.

*Materijale pripremili:
vjeroučitelji Tomislav Peček i Matija Đurčević,
vlč. Marijan Pavelić, biskupijski povjerenik za medije.*